

Степаненко О.В.

студентка,

к.е.н., доцент Єршова Н.Ю.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

м. Харків

E-mail: iershova.ny@gmail.com

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах основні засоби виступають базовим елементом потенціалу виробничого підприємства. Підвищення значення обліково-аналітичної інформації для потреб стратегічного управління актуалізують питання удосконалення обліку та аналізу основних засобів, адаптації їх методів до потреб управління. Проблемам формування і використання основних засобів, їх обліку та аналізу з метою надання необхідної інформації для цілей управління присвячені праці Л.А. Бернстайна, М.І. Бондара, М.А. Вахрушиної, Н.Ю. Єршової, Е.В. Мниха, Г.В. Савицької, Ч.Т. Хорнгрена та ін.

Обліково-аналітична система підприємства дозволяє сформувати обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес-процесами на основі використання методик обліку, аналізу та аудиту. Так, О.А.Зубарева вважає, що кожна організація має свою індивідуальну обліково-аналітичну систему, структура якої визначається:

- 1) інформаційними потребами менеджерів;
- 2) діючою нормативно-правовою базою в області бухгалтерського обліку і оподаткування;
- 3) ієрархічними рівнями формування інформації (наприклад, організація в цілому, її структурних підрозділів і т.д.) [1].

Під обліково-аналітичним забезпеченням управління основними засобами

пропонуємо розуміємо синтез різних видів інформації про основні засоби, які формується в обліково-аналітичній системі підприємства для прийняття управлінських рішень. Основними принципами формування обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємства є: системний підхід; варіантність підходів до розробки окремих управлінських рішень; комплексний характер формування управлінських рішень; облік специфічних особливостей підприємства.

Інформація про основні засоби здатна вплинути на прийняття управлінських рішень стратегічного та тактичного характеру (табл. 1). Тому, підприємства повинні приділяти увагу аналізу основних засобів, правильному документарному оформленню і своєчасному відображенню в облікових регістрах надходження основних засобів, їх внутрішнього переміщення і вибуття; точному визначенню результатів від списання та вибуття об'єктів основних засобів.

Стратегічне управління основними засобами є управлінською діяльністю, що забезпечує досягнення довгострокових цілей та вирішення довгострокових завдань на основі активізації наявного потенціалу розвитку підприємства і врахування впливу мінливого зовнішнього середовища. Тактичне управління основними засобами підприємства передбачає досягнення поточних цілей і вирішення поточних завдань, пов'язаних з ефективним використанням основних засобів на основі реалізації його внутрішніх можливостей. При цьому практично не враховується вплив мінливого зовнішнього середовища [2]. Розглядаючи процес формування обліково-аналітичної інформації про основні засоби підприємства, вважаємо за доцільне виділити окремі етапи, від якісного виконання яких залежить результативність інформації на виході:

- виявлення, накопичення та реєстрація облікової інформації про основні засоби у первинних документах;
- узагальнення масиву первинної облікової інформації шляхом складання внутрішньої та зовнішньої звітності підприємства;
- здійснення аналітичної обробки сукупності облікових даних про основні засоби підприємства.

Відмінності між стратегічним і тактичним управлінням
основними засобами підприємства [2]

Порівняльна ознака	Тактичне управління основними засобами	Стратегічне управління основними засобами
Підпорядкованість управління	Стратегічного управління основними засобами	Стратегічного управління фінансово-господарською діяльністю підприємства
Цілі і завдання	Короткострокові (поточні)	Довгострокові (стратегічні)
Способи досягнення цілей і рішення задач	Реалізація внутрішніх можливостей	Активізація наявного потенціалу розвитку
Характер розв'язуваних завдань	Повторювані	Нові, неповторювані
Оцінка результативності	Підвищення ефективності	Досягнення перспектив розвитку і намічених темпів зростання
Фактор часу	Не враховується	Враховується
Рівень ризику	мінімальний	допустимий
Виникнення основних факторів впливу	Внутрішнє середовище	Зовнішнє оточення

Повну картину аналізу руху, структури і забезпеченості основними засобами підприємства доцільно представити в формі балансу основних засобів за балансовою або залишковою вартістю. За даними балансу формуються аналітичні показники для оцінки відтворення і якісний стан основних засобів.

Список використаної літератури

1. Зубарева О.А. Формирование учетного обеспечения в сельскохозяйственных организациях // Бухгалтерский учет. – 2009. – №3. – С.75–79.
2. Єршова Н.Ю. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємств: стратегічний аспект / Н.Ю. Єршова // «Економіка та суспільство». [Електронне фахове видання]. – 2018. – № 14. – Режим доступу: - <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk>.
3. Удовиченко Я.А. Актуальні проблеми аналізу основних засобів (на прикладі компанії «Наdejда») / Я.А. Удовиченко, Н.Ю. Єршова // Приазовський економічний вісник. Електронний науковий журнал. – 2017. — 5(05). – С. 328-335.